

Nro. 22.

**A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

*Indult Bétsből, Pénteken September 14 - ik napján
1804-ik esztendőben.*

B é t s.

Felséges Urunknak kedves testvére Antal Kir. Fő herczeg a' Német vitézi Rendnek mostani nagy mestere azon 45 személyből álló udvari népét, mellyet maga szolgálatjába felvett, néhány napokkal ennekelőtte Mergentheimba a' maga Nagy mesteri rezidentiájába küldötte, a' hova maga Ö Fő Herczégse is ezen folyó September 28 ik napján elindulni szándekozik. — Ez a' jó szívű herczeg azon Prussziai Kir. herczeget, a' kiről az utolsó posta napon emlékeztünk vala, Eö Cs. Kir. Felségek jelen nem léteken különös szíveféggel fogadta, minden körül belől fekvő gyalog és lovas katonaságot ide gyűjtetett, 's elöt-

te paradiroztatott. Kedveért ezen hólnap 8 ikán nagy templom paradét tartott, a' kövekerett napon a' Csász. Reduta szálában maskarás bált adott, 's közben, nékie a' Cs. fegyveres tárat, a' tárat, és lévő mesterséges ritkaságokat, a' kints Cs. várban minden egyéb itt találtató ritkaságokat meg mutogattatott.

A' Brünni újság leveleknek 8 dik Augustusi darabja Ö Császári Kir. Felségeknak ott való további mulatásokat következő módon írja le: A' Morva Országi Statusok és Rendek, Ö Felségeknak jelen'éteket meg tisztelni kívánván, September 4 ik napján a' Brünni redouta-szálába és teatrum-ba nagy maskarás bált adtanak, a' mellybe mindennek, a' ki magának билетet szerezhett, bémenni szabad volt. Ezen maskarás bált magok meg jelenésekkel Ö Csász. Kir. Felségek is meg ditsöitették.

Ezen napon Nádor Ispány Eö Kir. Fö herczegsége társaságában, a' Brünn városa mellett lévő Spielbergi erősséget is meg látogatták Ö Felségek, és hogy jelen'éteket kegyelmes jótéteményekkel meg koronázhassak, az ott rabságban lévő Status rabok közül egynéhányat szabadon bocsátattak, másoknak büntetések idejét meg rövidítették; sokaknak pedig az ő nyomorúlt sorfokat annyiban meg könnyítették, hogy jobb vellek való bánást parancsolni méltóztattak.

A' Brünni táborban volt Cz. Kir. regimentek mindnyájan derekasan forgatták magokat. Mindazáltal a' többek közt a' Latour dragonyos regimentjének manöverje Eö Cs. Felségének olly igen meg tettzett, hogy az annál szolgáló felsőbb 's alsóbb rangú tiszteket egyen egyen mind fellyebb

emelni méltóztatott. — E' szerént azon Regimentnek Oberstere **N o r d m a n n** Generál Majorrá és Magyar Országi Brigadiroffá, Obristlajtinánt **L e d e r e r** Obersterré, Fő Százamester **R o u s e l l e s** Obristlajtinántá, következésképen a' rend szerént mindenik tizt egyel fellyebb való tizte tétődött. — Ezen alkalmatossággal a' **Schwarzenberg** Uhlanus Regimentjének Oberstert **W i l h o r s k y** U. at is Generál Majorságra emelni méltóztatott Eő Felsége.

A' **Velenczei** Vniversitásnak egy hires tagja, 's abban a' **Chirurgiának** közönséges és rendes **Professora** **Doct. P a j o l o**, itt **Bécében** való műlatása alatt, a' **Cs.** nagy ispotályban hat élő emberből metzette ki a' leg szerentsésebb kimenetellel a' követ, sok **Orvos** **Seborvosok** jelenlétekben. E' mellett, hogy a' kö ki vételnek metzésére másokat is megtanithasson, ő holt testen mutatta azt meg, 's ez által igen érdemessé tette magát az emberi nemzetre nézve. Ezen őt érdemeinek nemünémüképen leendő meg jutalmaztatására, Eő **Császári Felsége** egy szép **brilliantos gyűrűvel** méltóztatott őtet meg ajándékozni.

M a g y a r O r s z á g.

V a s s V á r m e g y é b ő l **Augusztus 20 ik** napján. Ezen **Tek. Vármegyének**, **Syriának** határa mellett, a' posta úttól egy óráni köz földre fekvő **Körtvélyes** nevezetű helységében, **Juliusnak** 20. ik napját követett éjjel, 11 és 12 óra közt, az oda való **Evangelikus Prédikátornak** **C l e m e n t D á n i e l n e k** házába 14 gonosztévő ember bérontván, e'sőben a' szolgálójának kezeit és lábait öszve kötötték, 's az ura háló szobájába hurczolták, azután magát a' szerentsétlen **Predikátort** az ágyba le nyom-

ták, a' nyakára kötelet kötve ide 's tova hurczoltak, és mivel a' pénzes ládájának kúlsát kezekbe nem adta, fején, nyakán, és vékonyán egynéhány sebet ejtettek, végtére egy fejsze fokkal úgy föbeüröttek, hogy mingyárt ki ment belőle a' lélek, és minekutánna minden pénzét, és betesebb portekáját el rablották volna, holt testét egy lepedővel betakarják, a' fejét, a' mellyel tudniillik a' szerentsétlen Prédikátort agyon vérték, rá tették, 's azal tatva nyitva hagyván a' szobait, a' ragado-mánnyal együtt elébb állottak. Tiz elztendőslánykáját, a' ki a' meg kötözött szolgálóval együtt azon egész szomorú történetnek szemlelője volt, a' kéménybe zárták. — A' megyebéli szolgabíró előtt a' szolgáló azt vallotta, hogy azon haramjak azok között a' Styriai kömivesek közül valók voltak, a' kik néhány elztendővel ennelötte a' Körtvélesi templomon dolgoztak. Még eddig ki nem tudottak a' gyilkosok.

V a s s V á r m e g y é b ö l K ö f z e g r ö l S e p t e m b e r 6 - i k n a p j á n . E ő C s . K i r . F e l s é g é n e k a z o n k e g y e l m e s d e c r e t o m a , a ' m e l l y á l t a l a ' v a l a m e g h a t á r o z v a , h o g y E ő F e l s é g e m a g á t A u s t r i a i ö r ö k ö s C s á l z á r s á g r a e m e l t e t n i , é s k o r o n á z t a t n i k i v á n n y a , a ' D u n á n t ú l v a l ó k ö r n y e k b e l i i t t l é v ő T ö r v é n y e s T á b l á h o z i s m e g k ü l d e t t e t e t t . — E ő F e l s é g é n e k e z e n k e g y e l m e s d e c r e t u m á t e z e n t ö r v é n y e s T á b l á n a k m o s t a n i d e r é k E l ö ü l ő j e U d v a r i T a n á t s o s M é l t o s . C h e r n e l D á v i d U r E ő N a g y s á g a , a ' l e g k ö z e l e b b k ö v e t k e z e t t g y ü l l é s b e n , m i n d e n f e l s ö b b é s a l s ö b b r e n d ű t i z t e k n e k é s o t t l a k ó P r ó k á t o r o k n a k j e l e n l é t e k b e n , a ' m a g a e l ö ü l é s e a l a t t f e l o l v a s t a t t a , é s k i h i r d e t t e t t e . A ' k ö v e t k e z e t t n a p o n g a z d a g v e n d é g s é g e t k é l z i t t e t v é n , a r r a m i n d e n n e -

vezetesebb egyházi, hadi, és polgári tiszteket meg
hivott, a' kik vele egyetemben az Ö Cs. Kir. Fel-
ségek hosszas életekért, szerentsés és bóldog ural-
kodásokért, 's az egész Cs. Kir. familiának eges-
ségéért számos asszú szőlő borral tellyes pohara-
kat üresitettek ki. September 3. ik napján musi-
calis akadémiát tartott a' nevezett derék Præses
Ur, a' mellyre nemtsak a' város — hanem a' kör-
nyékbeli nevezetesebb uraságok is meg hivattat-
ván, mindnyájan különös vigsággal töltötték el
ezen napot. Ezen a' musikalis Akademián Mélt.
Gróf Batthyán Miklós Csász. Kir. Kamarás
és ezen törvényes Táblán Assessor Urnak kelleme-
tes Grófnéja, született Szécsenyi Grófné maga For-
te Pianóján igen szépen jádzott, mellette pedig
Méltos. Sigray Gróf Kis asszony mesterséges áriá-
kat éneklett. Az özvegy Sigray Grófné Eö Ex-
cellentziája házanak, a' mellyben tudniillik ezen
musicalis Akadémia tartatott, minden útzára nyí-
ló ablaki ki vóltak égő métsékkal világositva,
mellyeknek egyikében a' következő deák ver-
sek olvastattak transparens betűkkel:

*Deliciæ humani generis, decus omne per ævum,
Vna salus rerum, gloria prima throni:
Vivat Franciscus gemino bene nomine Cæsar,
Virtutisque habeat tempora longa suæ.*

A' 120 személyre terített vatsorát különös
vigassággal lakták el.

Magy. Nádor Ispány Ö Kir. Fő herczegsége,
Brünnben való újában, Magy. Országi Fő Tárnok-
mester, nagy méltóságú Korompai Gróf Brun-
svick József Eö Excellentiajának Poson Várme-
gyében fekvő uradalmában, Korompán ezen

folyó September első napján megállapadván, hozzá bé térni, 's nálla ebédleni méltoztatott, a' honnan másfél óráig tartott mulatása után Holicson kerefziül tovább utazott.

Frantzia Birodalom.

A' Lisszabonni Kir. udvarnál lévő Frantzia követnek Generál Lannesnek a' felesége I. Napoleon Császárnak testvér húga kedves bartyának köszöntésére Párisba utazik. Ennek utazásáról, Vice-Admirál Thevenard következendőképen tudósítja a' l'Orienti kikötő helyből (Alsó Britanniából) a' tengeri dolgokra ügyelő Fr. ministert Augustus 8 ik napján:

Kegyelmes Uram! Szerentsém vagyon Excellenciádnak tudtára adni, hogy egy Portugalliai fregat érkezett Pouldübe, hozzánk négy tenger mértföldre. Ezen a' fregaton tegnap a' Portugáliában lévő Fr. követnek, Feldmarsal Lannesnek a' felesége két magzattal együtt, a' Port Librei (Port Louisi) révbe jött. A' Lisszabonni Kir. udvarnak Császár Eő Felsegéhez I. Napoleonhoz küldött rendkívül való követje Don Laurencó de Lima Eő Excellentiája is ezen a' fregaton jött, a' ki is olly véggel megyen Párisba, hogy a' Portugalliai Regens herczegnek nevében Eő Császári Felséget meg tisztelje, 's a' Császári thronusba való üléséhez neie szerentsét kívánnyon. Ennek a' követnek testvér öttse Don Fernando de Lima, Don Fernando Joseph Alvarez, mint Követségbeli Titoknok, és Chevalier de Mello-Broyner mint követségbeli Tanátsos is övele vannak. — A' nevezett követ úr nékem azt mondotta, hogy a' Portugalliai Regens herczeg ezen fregatot Lannes Alzonyságnak szabad rendelé-

sére hagyta, a' mellyenn tudniillik, ha tettzeni fog, Portugalliába vissza utazhat. — A' Portugallus követ úr, vele lévő úti társaival együtt hólnap szándékozik a' maga meg határozott helyére utazni. — Mind ő, mind az ő hajójának kormányozója, erántok mutatott sziveségünkkel nagyon meg vannak elégedve.

A' Touloni kikötő helyben lévő Fr. flottának derék kormányozója, Vice-Admiral Latouche Treville a' múlt Augustus hólnapnak 25-ikén hirtelen nagy nyavalyába esvén, kevés napokig tartott betegeskedése után meg halálozott. — Valamint a' Fr. marina ennek halalában nagy kárt vállott, úgy, Cardinal Boisgelin Raymond Toursi Erseknek meg halálozásában sokat vesztett az ő egyházi Megyéje,

Generál Moreau, a' Fr. Császár engedelméből Amerikába nem fog menni, hanem a' Spanyol Kormányzók vigyazata alatt, a' Minorkai szigetben fogja a' maga számkivetésének meg határozott idejét, a' két esztendőt el tölteni. —

Marockóból egy követet várnak Párisba, a' ki által tudniillik azon Afrikai Császár, I. Napoleon Fr. Császárt meg köszönteni kívánja. Külömbkülömbféle ajándékokat, nevezetellen válogatott szépségű Arabiai lovakat viszen ez a' követ a' Fr. Császárnak ajándékba.

Nagy Britannia.

Amérikában néhány esztendőktől fogva olly nagy pusztitást tett az emberi nemzetben az ez előtt esmérten nyavalya a' sárga hideglelés, mint Ásiában és Afrikában szokott a' pestises mételey tenni. Az ellen egy jó antidotumot találtak fel Londonban, mellynek olly nagy kelete van ottan, hogy

keves napok el forgása alatt igen nagy summa pénzt vettek bé annak találói, és tsupán azokért a' pakétumokért, a' mellyekben ez a' gyógyító szer Spanyol Országba küldetett, 800 font sterlinget vett bé a' stempelező Hivatal.

Lord Cornwallis a' Bressi kikötő helyet zárva tartó Anglus flottának fő vezére, Londonban való keves múlatása után oda visszament. Az ő Admirálisi 110 ágyus hajója, mellyet néhány esztendővel ennekelötte a' Frantziáktól vettek el a' Brittusok, és a' mellynek Páris a' neve, a' meg jobbitás végett még most is a' Portsmouthi kikötő helyben tartózkodik, melly 15 hónapokig a' tenger hátán lévén, nagyon meg rongáltatott a' tengeri háborus szélvelektől.

Generál Hamiltonnak és az Eszaki Amerikai Respublika mostani Vice Præsidentének Oberster Burrnak azon bajvivásokat, a' mellyről a' Magy. Kurir 19-ik darabjának 295-ik lapján mi is rövid emlékezetet tettünk nem régiben, a' Londoni udvari újságnak 12-ik Augusztusi darabja ilyenképen adja elő.

Új Eborakumból (New Yorkból) Julius 15-ik napján. Mennyire nevedett légyen itten a' részre való hajlásból eredett harag és gyűlölség, a' következő szomorú történet nyilván bizonyítja. — Az Amerikai Statusoknak Vice-Præsidente Oberster Burr és Generál Hamilton Sándor, a' Párisban volt Amerikai követnek Livingston Urnak követségbeli hivataljáról különböző értelemben lévén annyira öszve szólalkoztak, hogy végtére a' köztök támadt pert egy szál kardal el végezni itilték szükségesnek. — Amaz Livingstont és az ő maga viseletét di-

tsírte, e' pedig, a' ki Párisba követségbe menendő vala nagyon rágalmazta. A' köztök való bajvívás, Neuyork városa mellett, a' múlt Julius 11 ik napján történt meg, mellyben General Hamilton keresztül lövetvén, a' következő napon meg is hólt. Mihelyt ezen történetnek hire futamodott, leg ottan közönséges szomorúság támadt a' lakosokban, mivel néhai Washington után ő volt a' Respublikában a' leg kedvesebb ember. — A' temetség napján minden kézi mester emberek megszüntek a' munkától, minden áruló boltok be zártak, egy se találtatott a' város ép és egészséges lakosi közzül, a' ki az ő hólt testét a' sírba ne kísirtette volna. — Egész nap szünetlenül zúgtak a' harangok. Senki sem találtatott, a' ki az ő halálát ne sajnálotta, és meg ne könyvezte volna. Épen azon a' helyen lövetett ő keresztül, a' mellyen az ő 21 elztendő nagy reménységű fia, két elztendővel annakelőtte hasonló bajvívásban a' maga életét elvesztette. Halálos agyában a' Newyorki Püspök jelenlétében a' maga bajvivó társának meg engedett.

Melly nagy betsben tartallék Angliában a' Spanyol Országi faj juhoknak tartása és szaporítása, tsak a' következő példából is ki tettik: A' Fels. Angliai Király mind a' mezei gazdaság eránt való nagy hajlandóságától ösztönöztetvén, mind pedig jó példát akarván az alatta valóknak adni, néhány elztendővel ennekelőtte, a' Királyné Frogmorei nyári rezidentziajától nem messze egy majort állitatott fel, a' mellyhez egy valóságos Spanyol faj juh nyáj is tartozik. 1792-ik elztendőben az akkor Madritban volt Anglus követ minifter Lord Auckland javáslására del

C a m p o Grófnének hat szép kotsiba való Anglus lovat ajándékozott a' Király, mellyet 40 darab igen szép és jó Spanyol juhokkal visszonzott a' Grófné. Ezeket a' Londoni Tudósok Akademiája E. lőülőjének és a' mezei gazdaság igen nagy kedvel. lőjének és elő mozdítójának Sir Banks Jósef. nek különös gondviselése alá adatta a' Felség. — Az idei gyapjú nyírés alkalmatosságával 100 anya juh, 5 darab kos és 78 darab barány hagyatott meg ezen Spanyol Országi fajzárú juh nyáj. ból; a' többi a' múlt Augustus 15-ik napján kotyavetye által a' fellyebb említett, Bank Jósef Ur vizyazatja alatt a' többet igirőknek el adattatott, úgymint 23 darab ifjú kos, 7 darab öreg kos, és 14 darab juh anya, mind öszve 44 darab. Mind öszve 697 font sterlinget, az az 6970 Rh. forintokat adtak érettek, melly summából egy egy darabra 225 forint est. A' kotyavetyélés előtt ki adattott laistromban minden szám mellett fel vólt jegyezve, hány font gyapjut adott egy egy az utolsó gyapjúnyírés alkalmatosságával. A' leg óltóbb ár. ron ment kos 43 talléron adódott el, a' leg nagyobb árrúnak 287 tallerra ment az árra. — A' leg jobb juhanya 72, a' leg alább való 41 talléron ment el. — Megjegyzésre méltó dolog, hogy ezen kotyavetye alkalmatosságával egy B o t a n y B a y i birtokos Kapitány M a k a r t h u r n égy ifjú bakot egy 4 esztendő s kott, és egy juh anyát vett 634 talléron, olly végből, hogy a' maga B o t a n y B a y i juh nyáját azok által meg nemesit. hesse s. a. t.

Anglus Admirál Cornwallis, a' múlt Augustus 18 ik napján evazett ki egy 90 ágyús hajón a' Portsmouthi kikötő helyből, és ismét kor.

mánya alá vette a' Bresti kikötő helyet zárva tartó Anglus flottát. Minekutánna Anglus Kaspitány Elphinstone, a' Bresti Fr. flottát, egy puska lövesre meg kémlélte volna, úgy találta, hogy egyetlen egy Frantzia hajó sem evezett onnan ki; következésképen, hogy tellyefféggel nem lehet attól tartani, hogy az ellenség onnan ki meheszen. —

Sir James Saumarez, a' Spanyol Országgi kikötő helyek előtt vigyázaton álló Angu Admiralis arról tudósította mostanában a' Londoni Admiralitást, hogy a' mint az ellenség készüléteiből észre vette, az, a' Jerseyi szigetre ütni igyekezett. — De mivel egyedül a' Suffexi partok mellett lehetne azt elközleni, ott pedig 70000 főből álló regularis Anglus ármadia fekszik és vigyáz, lehetetlen az ellenségnek azon feltételében bódolgúlni.

Török Birodalom.

Az ezen roppant Birodalomhoz tartozó Európai és Ásiai tartományoknak jelenvaló sorsokról nem igen kedvezők a' tudósítások. — Arabiának anya városát Meckát, néhai Abdul Wechabnak a' fia, vagy a' mint ezen tudósításokból értjük, maga Abdul Wechab, a' kit régen sirbe temettek a' Konstantzinápolyi közönséges levelek, ismét el foglalta. Ennek a' pártos embernek megzaboláztatása annyival több nyughatatlanságot gerjeszt a' Fényes Porta szivében, mivel valamint az Egyiptomi pártos Beyoknak, úgy az Európai Török tartományokban, nevezetellen a' Rumeliában sok pusztított tévő haramjárnak kiíratásokra számos hadi népre van szüksége.

Előszöri Híradás.

A' Csász. Kir. udvari Kamarának Augustus 21-ik napján költ végzéséhez képest, a' Cs. Kir. Alsó Austriai Kormányzék részéről mindennek tud. tára adatik, hogy az Ő Felsége kegyelmes rendelkezéséből, a' Bécsi mézárzéseknek számokra vágó marhát szolgáltató, Arad Vármegyében fekvő 12 Módénai Kamaralis majorok avagy Prædumok, úgymint Szionda, Balsaraga, Kuppá, Dumiratos, Nagy-Kamarás, Kunagoth, Bánhegyes, Földvár, Apácza Megyes és Bankutta, a' jövő October 15-ik napján Petska Kamarális mező városban tartatandó kötyavetyében, a' leg többet igirőnek, 15 elztendőkre árendába adatni fognak. Az árendának feltételeit, mind a' Budai Kir. udvari Magy. Kamaránál, mind a' Pecsikai Kamaralis Præfectoratushnál, kinek kinek, a' ki azokat tudni kívánnya, meglehetni. — Költ Bécsben Augustus 28-dik napján 1804.

* *

Gr. Nádasdy Ferencz Eö Nagyságának, Tek. Welzprim Vármegyében fekvő Lepsényi uradalmában lévő salétrom főző három nagy keménczék, az azokhoz tartozó ültetményekkel, edényekkel és szérzámokkal, és hajlékokkal együtt, a' többet igirőnek több elztendőkre árendába fognak botsáttatni. Ahozképest azok, a' kiknek kedvek leszen azoknak árendába leendő vételekre, a' nevezett helységben, az ott lévő uradalombeli tiztségnél, a' jövő October 20-ik napján, reggeli 9 órakor jelenyenek meg. — Költ Lepsényben September 3-ik napján, 1804-ik elztendőben.

D. D. S.